

С.М. КЛІМОВА

Світлана Миколаївна Клімова, кандидат наук з державного управління, доцент Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

ПОНЯТТЯ ТА СКЛАДНИКИ АДМІНІСТРАТИВНОГО РЕЖИМУ ОБІГУ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ В УКРАЇНІ

Однією з головних функцій державної влади є забезпечення функціонування системи публічних фінансів. У особливих випадках в царині публічних фінансів можуть вводитись адміністративно-правові режими, які є різновидом правових режимів. Незважаючи на важливість адміністративно-правового регулювання у царині публічних фінансів у нашій державі, цим питанням не приділяється належної уваги ні в науковій літературі, ні в чинному законодавстві, що й підтверджує актуальність обраної сфери для дослідження.

Вивченням і аналізом адміністративно-правових режимів займалось багато українських та зарубіжних науковців. Вагомий внесок у вироблення ознак адміністративно-правових режимів і характерних рис окремих видів зроблено такими науковцями, як: О. Адабаш, Р. Афанасієв, В. Баскаков, К. Бережна, В. Белєвцева, Ю. Битяк, Л. Біла, О. Бокій, Ю. Дем'янчук, А. Долгополов, С. Єсімов, В. Завгородня, С. Ківалов, Н. Коваленко, М. Ковалів, О. Крестьянінов, В. Ліпкан, С. Магда, Ю. Мігачов, В. Настюк, Р. Скриньковський, Л. Шестак та ін., роботи яких стали підґрунтям для дослідження адміністративного режиму обігу публічних фінансів в Україні.

Мета статті полягає в поглибленні теоретичних засад дослідження правових режимів у царині публічних фінансів, а також в обґрунтуванні наукових висновків і пропозицій щодо вдосконалення законодавчого забезпечення адміністративного режиму обігу публічних фінансів в Україні. Для досягнення мети поставлено такі завдання: 1) дослідити зміст адміністративного режиму обігу публічних фінансів в Україні; 2) розкрити основні та неосновні складники цього режиму; 3) сформулювати висновки і пропозиції щодо вдосконалення законодавчого забезпечення адміністративного режиму обігу публічних фінансів в Україні.

В економічній сфері суспільства існує набір різнопланових правових режимів, які можуть бути пов'язані між собою, а можуть здійснювати самостійно регулюючий вплив на відповідний об'єкт. Поширеним правовим режимом в економічній сфері є адміністративно-правовий режим, який «не є тотожним поняттям системи й галузі права. Адміністративно-правовий режим є змістовою характеристикою адміністративно-правових норм як носіїв відповідних дозволів, заборон чи зобов'язань»¹. Таке твердження відповідає висновкам Н. Якимчук, яка, зазначає, що правовий режим більшою мірою означає принципи, умови, правові межі реалізації суб'єктом його правового статусу, передусім прав і обов'язків, встановлених у законодавстві².

Традиційно науковці розмежовують зміст, структуру, особливості і види адміністративно-правових режимів. З'ясувавши зміст режимів, Ю. Тихомиров зазначає, що адміністративно-правові режими мають не тільки «надзвичайний» та «екстраординарний» характер, але їх також не слід «ототожнювати ні із загальноправовим регулюванням, ні з процесом реалізації права», так як «вони є особливим видом регулювання, у межах якого створюється і використовується специфічна комбінація юридичних, організаційних та інших засобів для забезпечення того або іншого державного стану»³. Продовжуючи цей методологічний підхід до визначення адміністративно-правових режимів В. Завгородня під цим режимом розуміє «... сукупність юридичних конструкцій, що встановлюється і реалізується в окремій сфері відносин, які складають предмет адміністративного права, та забезпечує публічні інтереси за допомогою адміністративно-правових засобів. Характеризуючи кожен адміністративно-правовий режим у всьому їх різноманітті, слід входити з аналізу відповідних *юридичних конструкцій* і їх втілення у правовідносинах, оскільки передбачені законом адміністративно-правові засоби самі по собі ще не створюють правового режиму»⁴ (курсив наш – С. К.).

Адміністративно-правовий режим – це прояв нормативності права, але на більш високому рівні. Ці режими забезпечують систематичне постійне нормативне регулювання групи соціальних відносин, визначеної ділянки соціального життя, сприяють оптимальному використанню конкретних об'єктів⁵. Таке визначення розкриває важливу особливість режимів – систематичне постійне нормативне регулювання, яке вона не стосується всіх без винятку режимів. Уточнити наведене вище положення цілком логічно висновком, що зроблений авторами посібника за редакцією Л. Попова. Так, адміністративно-правовий режим визначено нормами адміністративного права особливого порядку функціонування його суб'єктів, спрямованого на впорядкування суспільних відносин у відповідній сфері державного управління⁶.

Комплексний підхід до з'ясування сутності адміністративно-правового режиму зустрічаємо в роботі Н. Коваленко, яка запропонувала розуміти його як «... особливий порядок правового регулювання, запровад-

ження якого обумовлено специфікою предмета регулювання, що полягає у встановленні сукупності правил, сформульованих у формі дозволів, заборон, регламентів, процедур, яких повинні дотримуватися суб'єкти публічного управління з метою найбільш ефективного забезпечення прав, свобод, законних інтересів фізичних осіб, прав та свобод юридичних осіб»⁷.

Підбиваючи підсумки щодо з'ясування ознак адміністративно-правових режимів, ми погоджуємося з поглядами О. Адабаш, який стверджує, що серед науковців є досить багато відмінностей у визначенні поняття «адміністративно-правових режимів», однак більшість учених сходиться в тому, що це певний *набір правових інструментів*, які застосовуються для регулювання певної сфери суспільних відносин та пов'язані з особливими ситуаціями в державній діяльності та суспільному житті. Як будь-яке правове явище, адміністративно-правовий режим має свою внутрішню структуру, тобто складається з певної сукупності елементів, що розкривають його зміст⁸ (курсив наш – С. К.).

Розглядаючи адміністративно-правовий режим у вузькому, суто правовому контексті, не можна оминати аналізу чинного законодавства, яке поки що не встановлює чіткого поняття «адміністративно-правовий режим» та не класифікує ці режими. Необхідність наукового обґрунтування та чіткого правового визначення адміністративно-правових режимів, їх складових і видів впливає з аналізу ст. 32 Закону України «Про Національну поліцію», відповідно до якої поліцейській має право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу, та/або документів, що підтверджують відповідне право особи, у таких випадках: «... 3) якщо особа перебуває на території чи об'єкті *із спеціальним режимом* або в місці здійснення спеціального поліцейського контролю...»⁹ (курсив наш – С. К.). Жодним нормативним актом не визначено поняття «спеціального режиму», що призводить до неоднозначного застосування норм права.

В адміністративному законодавстві України багато адміністративних режимів позначаються просто терміном «режим» («контррозвідувальний режим»¹⁰, «прикордонний режим»¹¹ та ін.) або «особливий режим діяльності» (щодо відомостей, які становлять державну таємницю¹²). Причому в кожному окремому випадку суб'єкт нормотворення виділяє свої, особливі складники режиму. Наведене є підтвердженням того, що систематизувати всі особливості і складники різних адміністративно-правових режимів не видається можливим, правомірним є виділення *загальних характерних рис*.

В. Рушайло основною особливістю адміністративно-правових режимів визначає превалювання заборон, приписів та зобов'язань. Другорядне значення автор відводить правовим діям за принципом владно-імперативних основ, які створюють відносини підпорядкування. При цьому науковець зазначає, що конкретні ознаки того чи іншого адміністративно-правового режиму якісно відрізняються один від одного¹³. Разом із тим існують погляди науковців, які протилежні наведеному.

А. Ноздрачов виділив таку особливість режимного регулювання – це комплекс заходів, які закріплено в регулятивних нормах, установлюються спеціальні правила поведінки, правові стимули, правообмеження (заборони, приписи, преференції тощо), спеціальних статутних нормах (надають суб'єктам спеціальні права і покладають на них особливі обов'язки), а також в особливих охоронних нормах (призначені для забезпечення правопорядку і контролю)¹⁴. Цілком справедливим є наведене твердження у більшості випадків, коли ми досліджуємо адміністративно-правові режими. Однак такі особливості не дають можливості охопити характеристикою різні аспекти режимного регулювання. Найбільш системним вважаємо підхід О. Адабаша, який виділив характерні ознаки адміністративно-правового режиму: 1) встановлюється для забезпечення державної безпеки у будь-якій сфері державної діяльності; 2) перед встановленням адміністративно-правового режиму, як правило, приймається індивідуальний правозастосовний акт; 3) режимні норми зазвичай передбачають певні обмеження; 4) є характерною обов'язковою метою введення цього режиму, згідно з якою усі дії спрямовані на її досягнення; 5) за дотриманням режимних правил обов'язково повинні наглядати компетентні особи, органи або організації; 6) імперативний характер відносин; 7) за порушення режимних правил до порушників застосовуються заходи примусу¹⁵. Ці ознаки вважаємо загальними для всіх адміністративно-правових режимів. Саме зазначені риси вказують на приналежність категорії «адміністративно-правовий режим» до галузі адміністративного права і публічної адміністрації.

Уявляється важливим, з методологічної і практичної точок зору, насамперед наголосити на необхідності правильного співвідношення складників адміністративно-правового режиму. До *основних складників* належать: 1) об'єкт; 2) мета і завдання введення режиму; 3) носій режиму та його адміністративно-правовий статус; 4) режимні правила та принципи; 5) система організаційно-юридичних гарантій (правові засоби «підтримання режиму в заданих законом параметрах»).

Соціальні явища і відносини, що входять до об'єкта адміністративно-правового режиму, створюють особливе середовище, яке характеризується наявністю державно-владних засад, а саме: юридичною залежністю об'єктів від односторонніх схвалюваних рішень суб'єктів управління; можливістю правомірного застосування фізичної сили, спеціальних засобів та зброї; певною обмеженістю судового порядку вирішення спорів між громадянами і представниками влади¹⁶; певними умовами управління публічними фінансами.

Дослідженню такого об'єкта адміністративного режиму як «обіг публічних коштів», з нашої точки зору, сприяє аналіз такого об'єкта режиму, як обіг зброї, який було досліджено О. Бокій. Автор при цьому його розуміє як: «... виробництво зброї, її ремонт, торгівля, передача, придбання, колекціонування, експонування, облік, зберігання, носіння, перевезення (перенесення), використання, вилучення, утилізація, ввезення та вивезення з території України, а також контроль ... у визначеній сфері»¹⁷. На цьому прикладі яскраво видно складові об'єкта адміністративно-правового режиму – етапи обігу зброї. Особливістю саме цього режиму є

те, що абсолютно всі етапи, які проходить зброя від виробництва до утилізації, обов'язково врегульовані нормативно-правовими актами. Однак пряме перенесення цієї особливості на галузь управління публічними фінансами навряд чи можливе.

Важливою є теза про те, що об'єкт адміністративно-правового режиму не збігається з предметом його правового регулювання. До останнього належать суспільні відносини, зокрема: а) що схильні до галузевої правової регламентації та об'єктивно потребують її; б) що встановлюють виключні повноваження компетентних органів виконавчої влади¹⁸, а «... режим – це завжди результат дії, стан упорядкованості і захищеності соціальних зв'язків у суспільстві»¹⁹. Виходячи із наведеного, робимо висновок – не може бути об'єктом адміністративного режиму вся публічна фінансова діяльність (що становить предмет фінансово-правового регулювання), а обіг публічних фінансів цілком може бути об'єктом режиму.

Отже, одним із конкретних об'єктів адміністративно-правового режиму є обіг публічних фінансів, під яким розуміємо врегульований засобами правового регулювання рух публічних коштів (кошти державного бюджету, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії, кошти Національного банку України, державних банків, державних цільових фондів, Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також кошти суб'єктів господарювання державної і комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності) з метою задоволення публічного інтересу, що забезпечується управлінським впливом (обґрунтовано необхідність введення у науковий обіг категорії «обіг публічних фінансів» у попередніх публікаціях автора²⁰).

З точки зору В. Настюка та В. Белевцевої метою встановлення адміністративно-правового режиму є забезпечення взаємодії публічної адміністрації та приватних осіб на основі права, а також між її ланками при реалізації ними своїх функціональних обов'язків і регулюванні різних соціальних об'єктів і процесів²¹. Визначена авторами мета стосується більше загальних адміністративно-правових режимів, оскільки спеціальні правові режими мають власні завдання, що визначені галузевим законодавством.

Адміністративний режим обігу публічних фінансів в Україні поєднує адміністративно-правові засоби регулювання публічних фінансів, які спрямовано на розв'язання таких режимних завдань: 1) визначення суб'єктів публічної адміністрації, уповноважених забезпечувати стійке функціонування режиму; 2) встановлення адміністративно-правового статусу суб'єктів в структурі режиму і регулювання їх дій за допомогою комбінації юридичних засобів; 3) встановлення режимних правил з метою забезпечення правопорядку; 4) врегулювання адміністративного провадження у царині публічних фінансів.

Наступним основним складником адміністративного режиму є адміністративно-правовий статус суб'єктів, який досліджували такі вчені-адміністративісти, як В. Авер'янов, А. Авторгов, Н. Армаш, Д. Бахрах, Ю. Битяк, О. Гумін, В. Зуй, Є. Пряхін, Ю. Старілов, Н. Янюк та інші.

Під адміністративно-правовим статусом особи О. Гумін і Є. Пряхін пропонують розуміти комплекс прав і обов'язків, передбачених нормами адміністративного права. До елементів цього статусу науковці відносять правосуб'єктність, права, обов'язки та юридичну відповідальність. Не всі права, закріплені в законодавстві, характеризують адміністративно-правовий статус. До них належать лише ті, що передбачені нормами адміністративного права та реалізуються у взаємовідносинах з органами публічної влади, оскільки адміністративно-правові відносини існують тільки там, де один із суб'єктів є суб'єктом владних повноважень²². Із наведеного випливає: суб'єкти публічної адміністрації, що управляють публічними фінансами, також наділені адміністративно-правовим статусом. Потенційно вони здатні стати носіями адміністративно-правових режимів.

Вказане вище вимагає встановити принципи адміністративних режимів обігу публічних фінансів, які закріплено в законодавстві з врахуванням того, що не всі фінансово-управлінські відносини є об'єктом адміністративно-правового режиму. До принципів адміністративно-правових режимних заходів обігу публічних фінансів віднесено такі: 1) законність; 2) спрямованість на створення належних умов для публічної фінансової діяльності; 3) адекватність заходів, що вживаються для забезпечення публічної фінансової діяльності, реальній небезпеці та врахування території, де вони застосовуються, а також терміну дії певного режиму; 4) недоторканність основних прав і свобод людини та громадянина; 5) значна автономія органів виконавчої влади під час введення й застосування режиму.

Говорячи про останній основний складник адміністративного режиму, що розглядається (це – правові засоби «підтримання режиму в заданих законом параметрах»), слід навести сутнісні ознаки адміністративно-правового режиму, які особливо підкреслює О. Адабаш, – це «... сукупність заходів адміністративно-правового впливу, передбачених законом, що встановлюють межі поведінки, визначають заборони та обмеження щодо вчинення окремих дій, забезпечується засобами державного примусу...»²³. Ця лаконічна інтерпретація ознак розкриває важливі властивості комплексу правових засобів під час режимного регулювання, встановлення яких потребує аналізу чинного законодавства України.

Комплекс правових засобів покладено в основу Порядку використання коштів державного фонду регіонального розвитку, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 196, визначає механізм використання коштів державного фонду регіонального розвитку, обсяг яких затверджується законом про Державний бюджет України на відповідний рік²⁴. Особливістю цього режиму є те, що органи влади інколи використовують засоби диспозитивного методу регулювання, однак основним є імперативний метод правового регулювання.

Переважно засоби зобов'язання є основою Порядку розподілу коштів, які надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з постачальником природного газу, на якого покладено спеціальні обов'язки, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 червня 2014 р. № 217²⁵. Цей приклад демонструє найбільш розповсюджений, типовий спосіб впливу суб'єкта публічної адміністрації на публічні фінанси – встановлюються межі поведінки, суб'єкти зобов'язуються вчинити відповідні дії у визначений спосіб.

Особливий набір юридичних інструментів зустрічаємо у Податковому кодексі України під час регулювання порядку функціонування електронного кабінету. Так, ст. 14.1.56-2 Податкового кодексу України визначає, що електронний кабінет – електронна система взаємовідносин між платниками податків та державними, у тому числі контролюючими, органами з питань реалізації їхніх прав та обов'язків, передбачених цим Кодексом²⁶. Держава, не зобов'язуючи платників податків користуватися електронним кабінетом, створює цілий комплекс організаційно-юридичних і технічних інструментів, що покликаний полегшити взаємодію платника податків з публічною адміністрацією. При цьому адміністративний режим електронного кабінету не визначається лише Податковим кодексом України, а потребує додаткового, підзаконного врегулювання. Порядком функціонування електронного кабінету, що затверджено наказом Міністерства фінансів України від 14 липня 2017 р. № 637 визначаються загальні засади функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний кабінет», процедури ідентифікації користувачів, порядок взаємодії з платниками податків та державними органами через електронний кабінет, процедури контролю за роботою системи, основи адміністрування електронного кабінету тощо²⁷. Перевага у цьому адміністративно-правовому режимі надається засобам «зобов'язання», а й широко використовуються специфічні способи організації процесу адміністрування, прийоми здійснення контролю за адмініструванням, особливий правовий захист системи.

Загальні ознаки адміністративно-правових засобів «підтримання режиму в заданих законом параметрах» щодо царини публічних фінансів дають загальні характеристики. *По-перше*, типові способи впливу суб'єкта публічної адміністрації на об'єкт. *По-друге*, вираження публічного інтересу пов'язується з керівною роллю держави і залежить від мети, з якою введено адміністративно-правовий режим, часу і території, на яку розповсюджується режим. *По-третє*, засоби досягнення мети не мають типового набору інструментів, однак превалює імперативний характер адміністративно-правового регулювання. *По-четверте*, широко використовуються інструменти для координації спільної діяльності суб'єктів публічної адміністрації. *По-п'яте*, широко використовуються типові способи регулювання повноважень суб'єктів публічної адміністрації. *По-шосте*, охорона режиму здійснюється переважно через введення адміністративної відповідальності винних осіб.

Неосновними складниками режиму можуть бути: заборони, обмеження для певних суб'єктів публічної адміністрації або територій, технічні вимоги до застосування режимних правил, термін введення режиму тощо. Ці складники, як і основні частини, стосуються адміністративного режиму обігу публічних фінансів в Україні.

Отже, можемо зробити висновок, що неодмінною умовою підвищення ефективності публічної фінансової діяльності в Україні служить удосконалення правового регулювання обігу публічних фінансів, що може здійснюватися як шляхом поширення системи адміністративно-правових режимів, так і шляхом упорядкування адміністративно-юрисдикційного провадження у царині публічних фінансів.

Проаналізувавши сучасний стан адміністративно-правових режимів у царині публічних фінансів в Україні, за відсутності єдиного комплексного нормативного акта щодо режимних процедур у публічному управлінні, слід особливо відмітити необхідність стандартизації й універсалізації режимних процедур на рівні законодавчого акта, а також закріплення основ інформатизації публічних фінансів і принципів режимного провадження в цій галузі шляхом прийняття закону про інтегровану автоматизовану базу управління публічними фінансами.

¹ Коваленко Н.В. Адміністративно-правові режими: дис. ... д-ра юрид. наук / Н.В. Коваленко. – Запоріжжя, 2017. – С. 162.

² Якимчук Н. Поняття «правовий статус», «правове положення», «правовий модус» та «правовий режим»: теоретико-правовий аналіз / Н. Якимчук // Вісник національної академії прокуратури України. – 2013. – № 3. – С. 16.

³ Тихомиров Ю.А. Административное право и процесс : полный курс / Ю.А. Тихомиров. – М., 2001. – С. 400–401.

⁴ Завгородня В.М. Категорія «Адміністративно-правовий режим» у понятійному апараті адміністративного права / В.М. Завгородня // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2010. – № 6. – С. 34–35.

⁵ Мінка Т.П. Органи внутрішніх справ як суб'єкти забезпечення адміністративно-правових режимів: монографія / Т.П. Мінка. – Дніпро, 2010. – С. 124.

⁶ Административное право Российской Федерации : учеб. для бакалавров / отв. ред. Л.Л. Попов. – М. : РГ-Пресс, 2014. – С. 207.

⁷ Коваленко Н.В. Адміністративно-правові режими: дис. ... д-ра юрид. наук / Н.В. Коваленко. – Запоріжжя, 2017. – С. 411–412.

⁸ Адабаш О.В. Поняття, сутність та ознаки адміністративно-правових режимів / О.В. Адабаш // Європейські перспективи. – 2013. – № 12. – С. 36–40 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe? (дата звернення: 01.09.2018).

⁹ Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

¹⁰ Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 вересня 2017 року «Про Концепцію забезпечення контррозвідувального режиму в Україні»: Указ Президента України від 06.10.2017 р. № 310/2017 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 88. – Ст. 2681.

¹¹ Про прикордонний режим: постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 р. № 1147 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 30. – Ст. 1127.

¹² Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: наказ Служби безпеки України від 12.08.2005 р. № 440 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 34. – Ст. 2089.

¹³ Рушайло В.Б. Административно-правовые режимы : монографія / В.Б. Рушайло. – М. : Щит-М, 2000. – 263 с.

¹⁴ Ноздрачев А.Ф. Современное содержание понятия «административно-правовой режим» / А.В. Ноздрачев // Журнал российского права. – 2017. – № 2. – С. 102.

¹⁵ Адабаш О.В. Вказана праця. – С. 39.

¹⁶ Настюк В.Я. Адміністративно-правові режими в Україні : монографія / В.Я. Настюк, В.В. Белвцева. – Х. : Право, 2009. – С. 35.

¹⁷ Бокій О.М. Адміністративно-правовий режим обігу зброї в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук / О.М. Бокій. – К., 2010. – С. 10.

¹⁸ Витченко А.М. Метод правового регулювання соціалістических общественных отношений / А.М. Витченко. – Саратов, 1974. – С. 10.

¹⁹ Настюк В.Я. Вказана праця. – С. 35.

²⁰ Клімова С.М. Публічні інтереси в управлінні обігом публічних фінансів / С.М. Клімова // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2017. – № 6. – С. 84–90. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://instzak.com/index.php/journal/issue/archive> (дата звернення: 17.06.2018); Клімова С.М. Управління обігом публічних фінансів як частина предмету адміністративного права України / С.М. Клімова // Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (27 жовт. 2017 р.). – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – С. 314–316.

²¹ Настюк В.Я. Вказана праця. – С. 31.

²² Гумін О.М. Адміністративно-правовий статус особи: поняття та структура / О.М. Гумін О.М., Є.В. Пряхін // Наше право. – 2014. – № 5. – С. 36.

²³ Адабаш О.В. Вказана праця.

²⁴ Деякі питання державного фонду регіонального розвитку: постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 р. № 196 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 30. – Ст. 886.

²⁵ Порядок розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з постачальником природного газу, на якого покладено спеціальні обов'язки: постанова Кабінету Міністрів України від 18.06.2014 р. № 217 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 53. – Ст. 1417.

²⁶ Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92. – Т. 1. – Ст. 3248.

²⁷ Про затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету: наказ Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 637 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 68. – Ст. 2057.

Резюме

Клімова С.М. Поняття та складники адміністративного режиму обігу публічних фінансів в Україні.

Дослідження сутності та складників правових режимів у царині публічних фінансів стало підґрунтям виокремлення і визначення поняття адміністративного режиму обігу публічних фінансів в Україні, що поєднує адміністративно-правові засоби регулювання публічних фінансів, які спрямовано на розв'язання широкого кола режимних завдань, необхідних для забезпечення правопорядку під час публічної фінансової діяльності. З'ясовано основні та неосновні складники цього режиму.

Ключові слова: адміністративно-правовий режим, адміністративно-правове регулювання, публічні фінанси, публічна адміністрація, публічна фінансова діяльність.

Резюме

Клімова С.Н. Понятие и составляющие части административного режима оборота публичных финансов в Украине.

Исследования сущности и составляющих частей правовых режимов в области публичных финансов стало основой выделения и определения понятия административного режима оборота публичных финансов в Украине, который совмещает административно-правовые средства регуляции публичных финансов, направленных на решение широкого круга режимных задач, необходимых для обеспечения правопорядка во время публичной финансовой деятельности. Выявлены основные и неосновные составляющие части этого режима.

Ключевые слова: административно-правовой режим, административно-правовое регулирование, публичные финансы, публичная администрация, публичная финансовая деятельность.

Summary

Klimova S. Concept and Components of Administrative Regime of Public Finance Circulation in Ukraine.

Studies of the essence and constituent parts of legal regimes in the field of public finance became the basis for distinguishing and defining the concept of the administrative regime of public finance turnover in Ukraine, which combines administrative and legal means of regulating public finances aimed at solving a wide range of regime tasks necessary to ensure the rule of law during public financial activities. The main and minor components of this mode are clarified.

Key words: administrative and legal regime, administrative and legal regulation, public finances, public administration, public financial activities.